

Perheet, joissa vanhemmalla on tuentarvetta asioiden oppimisessa ja ymmärtämisessä

**Vahvistu
vanhempana**

Mitä tiedämme perheistä

- Perheistä ei ole olemassa paljon tietoa.
- Perheiden lukumäärää Suomessa ei tiedetä.
- Ruotsissa tehtyyn arvioon (1400 lasta/vuosi) pohjautuen voidaan veikata, että Suomessa syntyy vuosittain **700 kohderyhmän lasta.**

Tunnistamisesta

- Jokainen perhe on omanlaisensa
- Tuentarve ei aina näy päälle
- Jos diagnoosia ei ole, tunnistaminen voi olla vaikeaa.
- Silloin tuentarvetta on vaikea huomioida.
- Vanhempi voi olla taitava piilottamaan sen, ettei ymmärrä.

Missä ja miten vamma tai vaikeus näkyy?

- **käytännöllisissä taidoissa:** arkirutiinien hoidossa, kodin hoidossa
- **adaptiivisissa taidoissa:** ongelmanratkaisuissa, toiminnan suunnittelussa ja rajojen asettamisessa
- **käsitteellisissä taidoissa:** lukemisessa ja kirjoittamisessa, hakemusten teossa, tiedon vastaanottamisessa
- **sosiaalisissa taidoissa:** vuorovaikutuksessa esimerkiksi työntekijöiden kanssa

Häpeä ja huonommuuden tunne

- Vanhemmat pyrkivät vammaan liittyvän häpeän vuoksi salaamaan heikkouksiaan.
- Taustalla voi olla myös omaan pärjäämiseen ja jatkuvaan negatiiviseen palautteeseen liittyvää huonommuuden tunnetta.
- Vanhempi ei uskalla kysyä.
- Tarvittava tuki voi jäädä saamatta.
- Vammaisten vanhempien lapset ovat kansainvälisten tutkimustulosten mukaan todennäköisemmin huostaanoton kohteena kuin muut lapset (n. 50%).

Muuta huomioitavaa

- Vanhempien muut toimintakykyyn vaikuttavat vammat, sairaudet ja riippuvuudet.
- Lapsilla saattaa olla myös erityisen tuen tarvetta, mutta ei läheskään aina.
- Virikkeiden tarjoaminen lapselle kodin ulkopuolelta tärkeää.
- Perheille on yhteistä niukka toimeentulo.

Mitä olen tähän mennessä oppinut perheiltä?

Viesti, jonka haluan viedä perheitä kohtaaville ammattilaisille.

Mikä kohtaamisessa menee pieleen?

- Vuorovaikutus, vuorovaikutus ja vuorovaikutus.
- Vanhemmat kertovat:
 - Jatkuvaa kritisoimista
 - Kyttäämistä
 - Vain negatiivisten asioiden näkemistä
 - Pikkuasioihin puuttumista
 - Syyttelyä

Miksi menee pieleen?

- Ei puhuta samaa kieltä.
- Vanhemman oma negatiivisten kokemusten ja palautteen painolasti.
- Hyökkäys on pelokkaan paras puolustus.
- Kerrotut asiat menevät "yli hilseen".

Keinoja toimivaan kohtaamiseen

- Rauhoita kohtaamistilanne.
- Kiireettömyyden tuntu on tärkeää.
- Kysy, mitä kuuluu.
- Ole kiinnostunut vanhemmasta.
- Hymyile!
- Älä hermostu: jos vanhempi kysyy samaa asiaan monta kertaa, hän luottaa sinuun.
- Rohkaise kysymään lisää!

Anna palautetta

- Kehu, huomaa hyvä ja motivoi.
- Käytä huumoria.
- Tuo ongelmakohtat esiin asiallisesti ja arvottomatta.
- Selitä, miksi asiaan pitää puuttua.
- Ratkaiskaa asia yhdessä: Pyydä valitsemaan kahdesta vaihtoehdosta.
- Sano yhtä negatiivista asiaa kohden vähintään kaksi positiivista

Ole ymmärrettävä

- Puhu selkeää kieltä.
- Vältä ammattislangia.
- Sano yksi asia kerrallaan.
- Enemmän päälauseita.
- Vältä puhetulvaa.
- Älä käytä konditionaalia

Varmista

- Toista sanomasi pääkohdat
- Hyödynnä kuvia ja piirtämistä
- Varmista, että vanhempi ymmärtää antamasi ohjeen tai viestin sisällön
- Pyydä vanhempaa vielä toistamaan sinulle, mitä olette puhuneet.

PILKO SANOMASI

Tunnista perheen voimavarat

- Osaamista ja kekseliäisyyttä
- Selviämisen taitoja
- Työntekijöiden tuki
ja lähi-ihmisten apu
- Lähiverkosto ja -ympäristö

Helpota asiointia

- Sovi tapaaminen samalle viikonpäivälle ja kellonajalle.
- Valitse tasatunti: kello 10 on helpompi hahmottaa kuin 10.15.
- Huolehdi, ettei vanhemman tarvitse etsiskellä oikeaa paikkaa.
- Muistuta tekstiviestillä tai soittamalla edellisenä päivänä.

Vahvistu vanhempana –hanke 2017 - 2020

- Tukee ja valmentaa perheitä
- Kohderyhmään kuuluvat myös:
 - Vanhemmat joiden lapsi on otettu huostaan
 - vauvasta haaveilevat tukea tarvitsevat aikuiset.
 - Perheiden lähi-ihmiset
- Tukitapaamisia, valmennusta, chatteja jne.